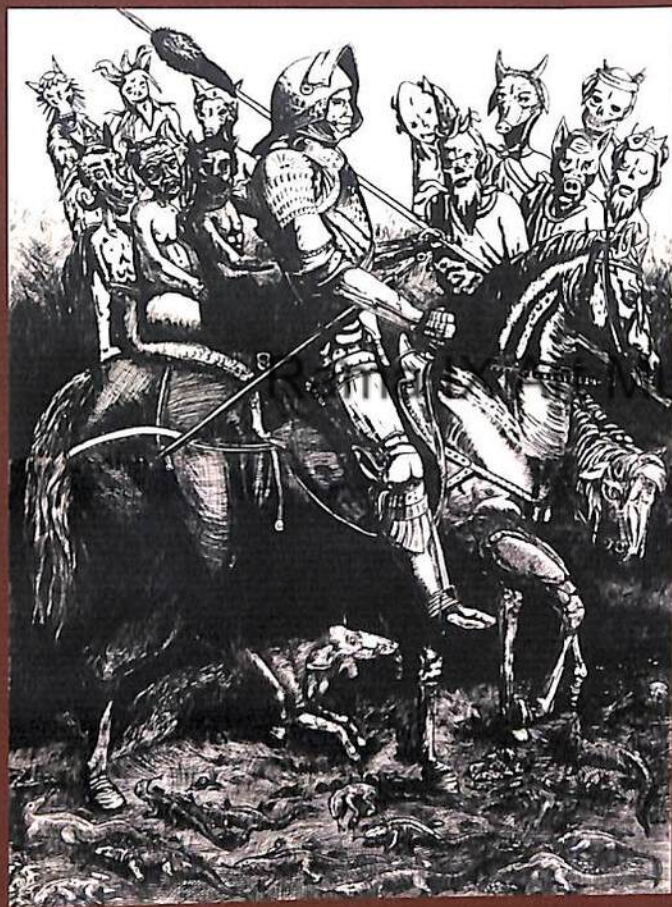
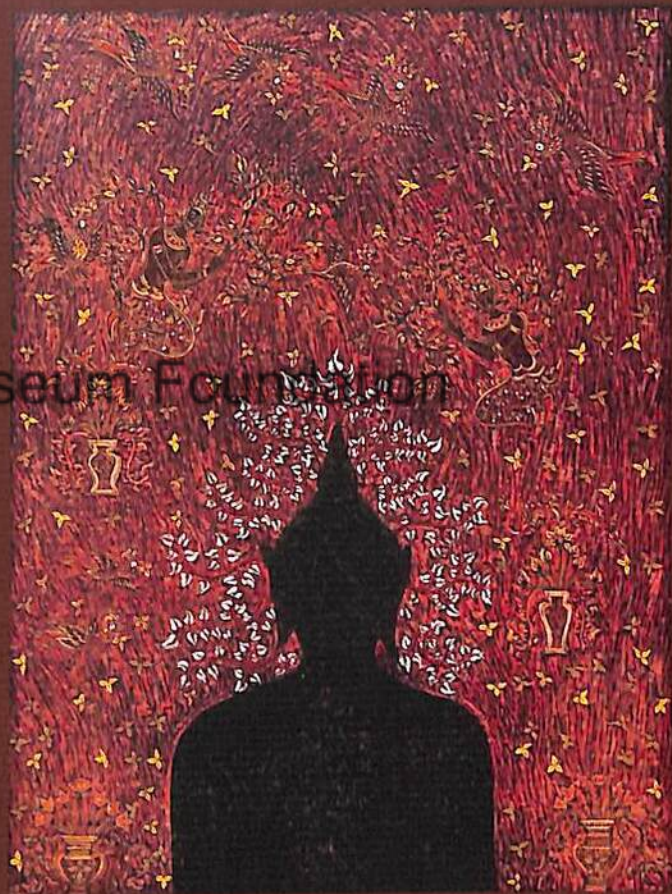

PONGDEJ & SRIJAI

Printmaking, Painting

By Pongdej Chaiyakut & Srijai Kuntawang

Rama IX Art Museum

Printmaking, Painting

Pongdej Chaiyakut & Srijai Kantawang

Rama IX Art Museum Foundation

Printmaking, Painting

by

Pongdej Chaiyakut and Srijai Kantawang

11 November - 8 December 2008

at Galerie Panisa

Chiang Mai, Thailand

ต่างมุมมองของสองศิลปิน

นิทรรศการศิลปะ “พงศ์เดชและศรีใจ” (PONGDEJ & SRIJAI) จัดแสดง ณ ปาณิสรา แกลเลอรี จังหวัดเชียงใหม่ เป็นนิทรรศการของสองศิลปินภาพพิมพ์ชื่อดัง คือ พงศ์เดช ไชยคุตร และศรีใจ กันทะวัง นิทรรศการนี้เปรียบเสมือนกระจกสองด้านที่สะท้อนให้เห็นผลงานศิลปะที่มีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงทั้งทางด้านความคิด สาระของเนื้อหา ที่มาของความบันดาลใจ และเทคนิควิธีการในการแสดงออก ทว่าในความต่างนั้นก็กลับเป็นสิ่งเกื้อหนุนคุณค่าในงานของศิลปินทั้งสองให้มีมากยิ่งขึ้น

ผลงานของพงศ์เดช เป็นงานภาพพิมพ์ที่ใช้เทคนิคทราย พอยท์ (DRY POINT) ซึ่งศิลปินได้คิดค้นเทคนิควิธีการใช้แม่พิมพ์พลาสติกแทนแม่พิมพ์โลหะ ด้วยพลังการแสดงออกประกอบกับความคิดอันหลักแหลม ศิลปินได้ถ่ายทอดจินตนาการและความรู้สึกของเขาผ่านเส้น สี น้ำหนัก และรูปทรง ในการสร้างภาพ เพื่อสื่อความหมายได้อย่างลึกซึ้งและมีความวิจิตร เดิมทีเคยศิลปินใช้สีหลากหลายในงานที่ให้ในเรื่องของความสวยงามและความสนุกสนาน แต่ผลงานบางส่วนในนิทรรศการ ศิลปินได้พัฒนาให้แตกต่างไปจากเดิม ด้วยการใช้น้ำเงินดำบนพื้นขาว การขีดเส้น จังหวะการสานของเส้นที่สร้างน้ำหนักและบรรยากาศ ดูมีความเด็ดขาดและมีพลังอย่างมาก การใช้เส้นให้ความหมายในเชิงอารมณ์ จะเห็นได้จากการใช้เส้นบางเบาที่มีจังหวะลีลา แสดงความอ่อนไหว เปราะบาง และเส้นที่ขีดลึกให้ความรู้สึกที่รุนแรง การใช้เส้นของพงศ์เดชในการให้ความหมายนั้นขึ้นอยู่กับสาระภายในงานที่ศิลปินต้องการจะสื่อ

ในด้านรูปแบบนั้น พงศ์เดชขอยืมรูปแบบผลงานศิลปะของศิลปินในอดีตหลายท่าน อาทิ เช่น แองเกราะ (INGRES) แมรี คัสสัท (MARY CASSAT) และปิกัสโซ (PICASSO) มาสร้างขึ้นใหม่ในบริบทและความหมายใหม่ ที่แสดงให้เห็นถึงเหตุการณ์ เรื่องราว ความเป็นไปในแง่มุมต่าง ๆ ของมนุษย์ ในสังคมปัจจุบัน งานของพงศ์เดชมีลักษณะคล้ายการล้อเลียน เสียดสี ประชดประชันในเชิงขบขัน ที่เล่นที่จริง แต่สาระที่แฝงในงานของเขาล้วนมีข้อมูลซึ่งเป็นเรื่องจริงที่ผู้ดูงานต้องใช้ความคิดพิจารณาถึงเหตุการณ์และสิ่งต่าง ๆ ที่กำลังเกิดขึ้นในสังคมทุกหนทุกแห่งในโลก มิใช่เฉพาะในสังคมไทยเท่านั้น ความจริงพงศ์เดชมีความจริงใจในการนำเสนอผลงาน สิ่งที่ไม่มีการคิดหรือนึกไม่ถึง มักจะปรากฏอยู่ในงานของเขา สาระในงานส่วนใหญ่แสดงความเป็น “มนุษย์” ในลักษณะและสถานะที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิเลสของคน ความอยากจะมี ความอยากจะเป็นของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นชาติใด ภาษาใด สังคม วัฒนธรรมแบบไหน ตะวันตกหรือตะวันออก ล้วนมีพฤติกรรมการแสดงออกในลักษณะที่ใกล้เคียงกัน ภาพและภาษาที่พงศ์เดชนำมาใช้ในงานร่วมกัน มีส่วนสำคัญในการเล่นกับความคิด และความรู้สึกของผู้ดู มิใช่เป็นการมองงานเพียงผิวเผินเท่านั้น ผู้ดูต้องอ่านและมองเจาะลึกลงไป ในรายละเอียดของภาพแต่ละภาพ สิ่งที่ปรากฏจะแฝงเร้นแฉะคิดและมุมมองของชีวิตที่น่าทบทวนทั้งสิ้น

ผลงานของศิลปินต่าง ๆ ในอดีตถูกนำมาดัดแปลงและสร้างขึ้นใหม่ตามความคิดของพงศ์เดช ผู้มีสายตาอันแหลมคมในการเลือกภาพ ที่แสดงให้เห็นถึงความต่อเนื่องของอดีตและปัจจุบัน ซึ่งรวมความไปถึงอนาคตด้วย พฤติกรรมทั้งหลายของมนุษย์ในเชิงลบนำมาซึ่งความเสื่อม ความทายนะ ตลอดจนความรุนแรงที่ยังคงดำเนินอยู่ทุกวันนี้

ภาพ “MONKEY GIRL” เป็นตัวอย่างที่น่าสนใจ พงศ์เดชนำภาพเขียนของไทยปรากฏให้เห็นได้ที่ใบหน้าของผู้หญิงที่สวมอยู่บนร่างกายของหญิงเปลือยอันเป็นผลงานของแองเกราะ (INGRES) ศิลปินตะวันตก มีภาษาและตัวเลขที่บ่งบอกให้เห็นถึงจำนวนเปอร์เซ็นต์ความล้มเหลวและความสำเร็จของหญิงไทยที่มีค่านิยมในการแต่งงานกับชาวต่างชาติ ผลงานศิลปะของพงศ์เดช แสดงให้เห็นถึงสำนึกของความเป็นศิลปินที่มีต่อความเป็นไปของสังคมในแง่มุมต่าง ๆ ที่เป็นเชิงลบผ่านงานศิลปะ ซึ่งกระตุ้นให้เกิดความคิดและความรู้สึกในเชิงบวก

งานสร้างสรรค์ของศรีใจ กันทะวัง ในนิทรรศการครั้งนี้ มีทั้งงานศิลปะภาพพิมพ์แกะไม้และงานจิตรกรรมที่มีมาของความคิดและความรู้จากงานจิตรกรรมฝาผนังตามวัด ในภาคเหนือและวัดในหลวงพระบาง ซึ่งเป็นภาพแสดงเรื่องราวในอดีตของพระพุทธเจ้า อันเป็นภาพองค์พระพุทธรูปวางเรียงรายเป็นแถวลดหลั่นเติมผืนโบสถ์อย่างมีจังหวะสวยงามในลักษณะซ้ำ ๆ กัน ช่วงในยุคนั้นใช้เทคนิคจิตรกรรมลายทอง เป็นภาพสีแบบเอกรงค์ คือโทนสีน้ำตาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งจิตรกรรมในแบบฉบับดังกล่าว ศิลปินได้ศึกษาและวิจัยที่วัดปราสาทในเชียงใหม่และวัดเวียงในลำปาง เมื่อดูภาพโดยรวมแล้วจะมีลักษณะคล้ายงานภาพพิมพ์ ศรีใจได้ความบันดาลใจในการทำงานของเขาจากภาพจิตรกรรมโบราณเหล่านั้น ความจริงแล้วศิลปินมิได้ทำเรื่องราวของจิตรกรรมฝาผนัง แต่เป็นการนำเสนอของงานภาพพิมพ์ในมิติใหม่ตามจินตนาการและอารมณ์ความรู้สึกของเขาเอง ในงานภาพพิมพ์ชุดนี้ถึงแม้ว่าจะมีภาพของพระพุทธรูปก็ตาม แต่ก็ยังเป็นเพียงนำรูปทรงโดยรวมมาใช้ สิ่งที่น่าสนใจคือภาพที่ปรากฏในพื้นที่หลังของพระพุทธรูปเป็นภาพของดอกไม้ร่วง ซึ่งมักจะปรากฏอยู่ในงานภาพพิมพ์ก่อนหน้านั้นผสมผสานอยู่ด้วย เป็นส่วนที่ทำให้งานของเขามีความแตกต่างไปจากงานเดิม ๆ ที่ทำมาก่อนหน้านี้

ส่วนงานจิตรกรรมของศรีใจแสดงมิติใหม่ เผยให้เห็นถึงเปลี่ยนแปลงที่แสดงถึงความก้าวหน้าทางความคิด รูปแบบและเทคนิค งานจิตรกรรมมีขนาดใหญ่และใช้พื้นที่ของสี่เหลี่ยมที่ครอบคลุมภาพทั้งหมด ลวดลายทองที่ได้จากจิตรกรรมฝาผนังดั้งเดิมดูมีความสมัยใหม่ เนื่องจากเป็นลวดลายทองภายในกรอบสี่เหลี่ยมปรากฏให้เห็นชัดบ้างไม่ชัดบ้าง แสดงมิติลึกของงานควบคู่กันไปกับมิติลึกของความคิดและความรู้สึก ผีแปร่งในงานช่วยสร้างให้เกิดบรรยากาศของสีกายในภาพได้อย่างมีสุนทรีย์ งานจิตรกรรมของศรีใจสื่อถึงอารมณ์ความรู้สึกในเรื่องของความเชื่อ พลังศรัทธาและจิตวิญญาณภายในได้มากกว่างานภาพพิมพ์ที่สร้างขึ้นในช่วงเวลาเดียวกัน นอกจากนี้ความพิเศษในงานจิตรกรรมของเขานำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่องได้อีกในอนาคต ถึงแม้ว่างานจิตรกรรมของศรีใจจะมีรูปแบบเป็นนามธรรมแต่จิตวิญญาณของความเป็นลึกลับของชาวเหนือของเขายังมิได้สูญหายไปเลยแม้แต่น้อย

ผลงานศิลปะของพงศ์เดชและศรีใจ ยืนยันให้เห็นถึงศักยภาพและความเป็นตัวตนของศิลปินเสมอ ไม่ว่างานจะพัฒนาไปอย่างไร สิ่งที่น่าสนใจในงานของศิลปินทั้งสองคือ การนำอดีตมาสร้างขึ้นใหม่เพื่อแสดงความเป็นร่วมสมัยได้อย่างน่าทึ่ง

สมพร รอดบุญ

เชียงใหม่

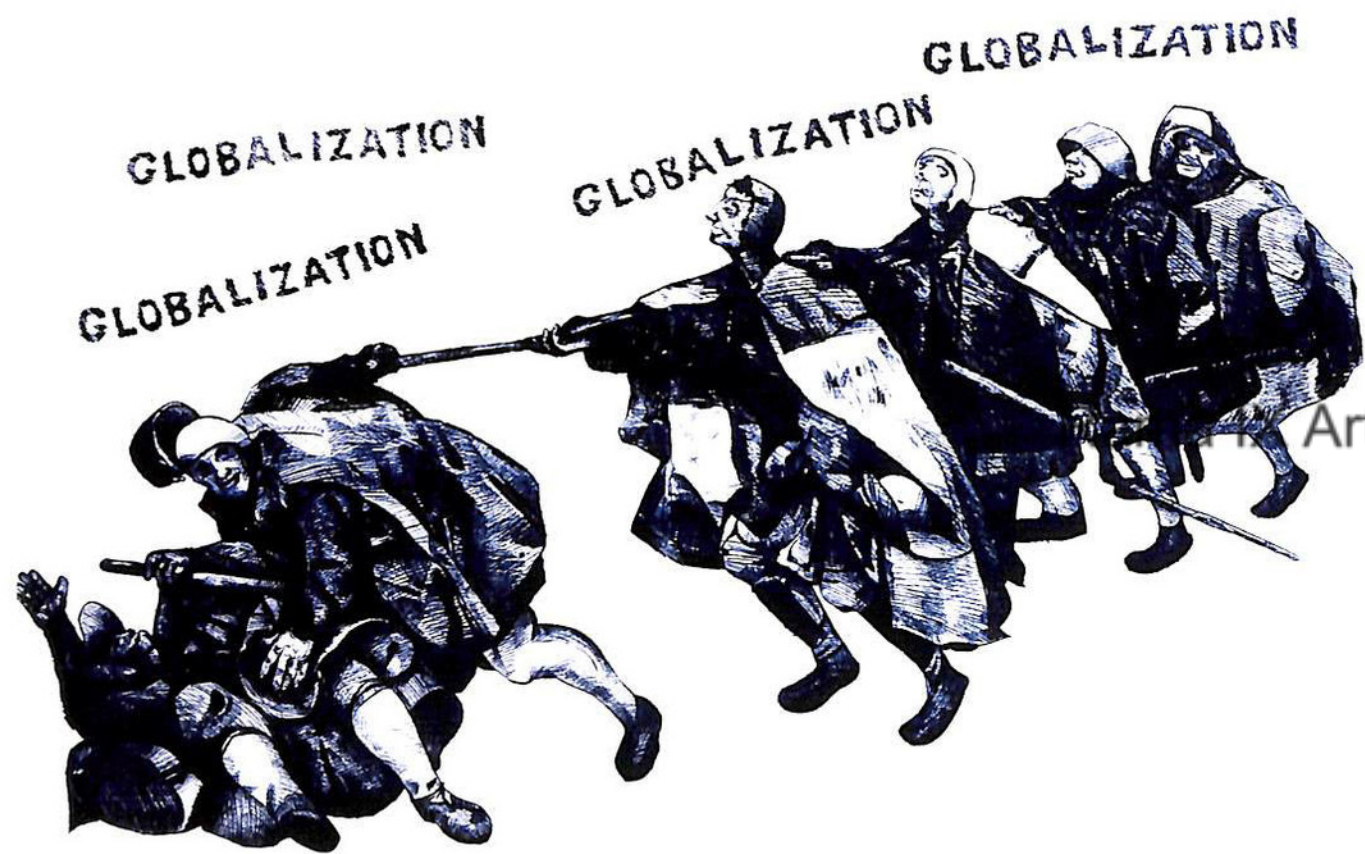
พฤศจิกายน 2551

PONGDEJ CHAIYAKUT
พงศ์เดช ไชยคุต

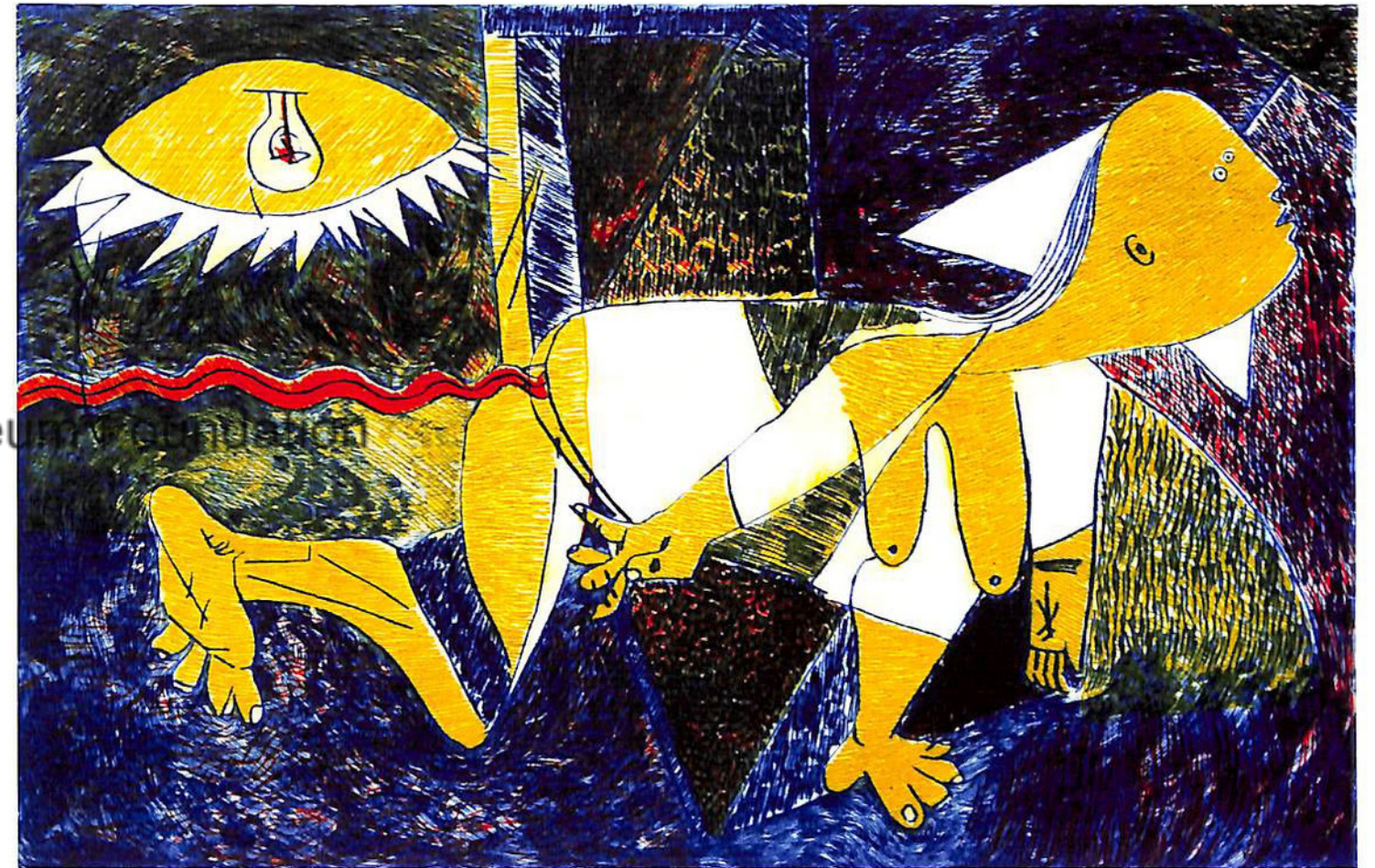
Rama IX Art Museum P

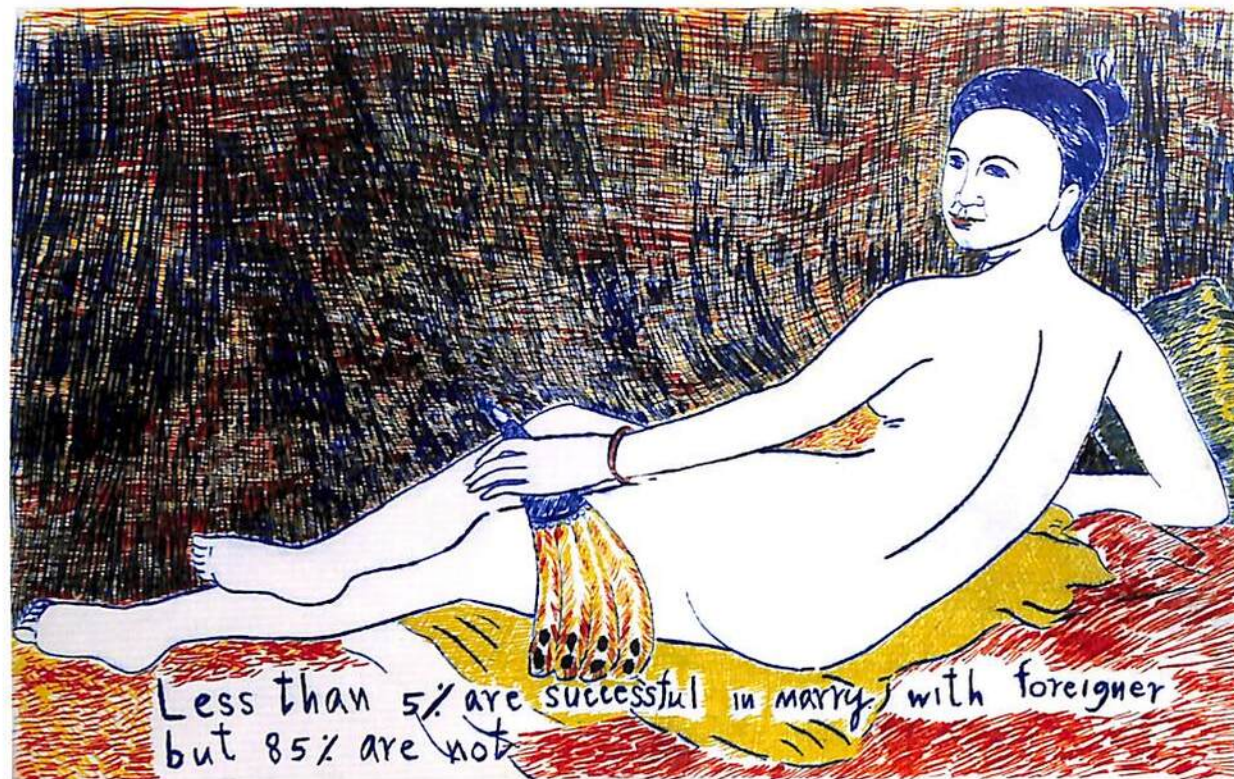
Knight, Death and Devil, Dry Point, 106 x 79 cm.

Globalization, 2008 Dry Point, 108 x 160 cm.

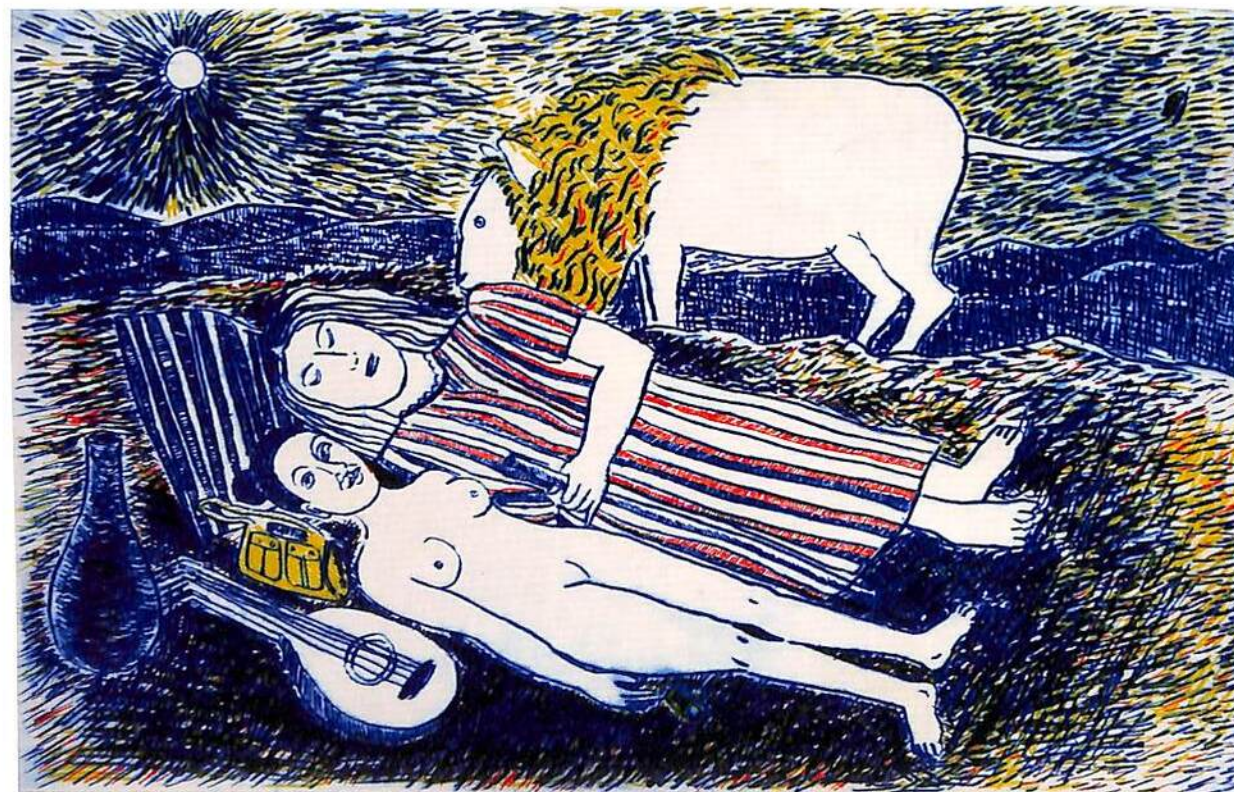

Picasso & Kiki, 2008 Dry Point, 75 x 88 cm.

Monkey Girls, 2008 Dry Point, 75 x 88 cm.

Rama IX Art Museum Foundation

Sleeping with Gypsy, 2008 Dry Point, 75 x 88 cm.

Cello of Ingres, 2008 Dry Point, 75 x 88 cm.

Blindness. 2008 Dry Point, 75 x 88 cm.

Big Nose. 2008 Dry Point, 75 x 88 cm.

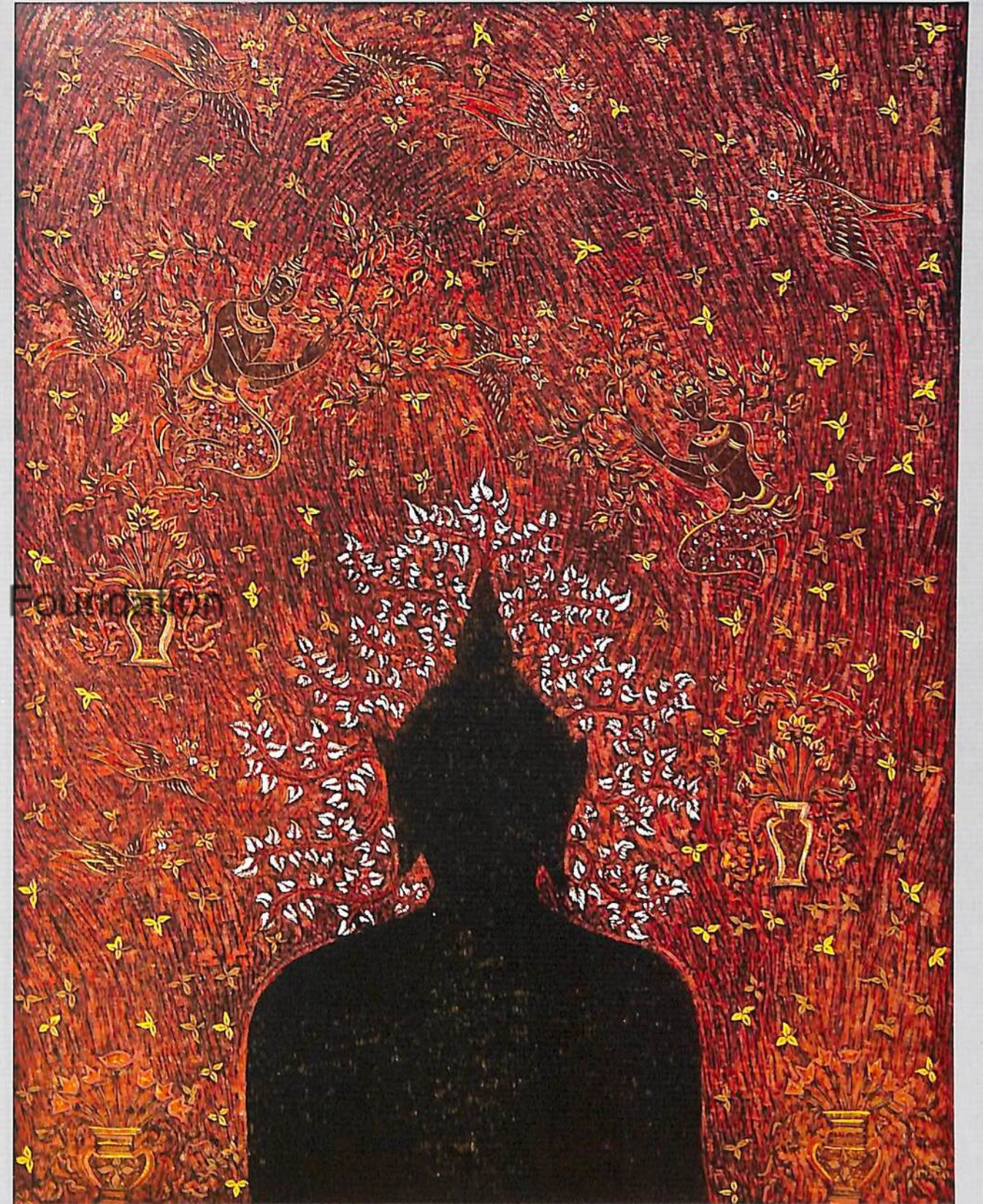

Art Museum Foundation

My Daughter, 2008 Dry Point, 75 x 88 cm

SRIJAI KANTAWANG
ศรีใจ กันทะวงศ์

Rama IX Art Museum Foundation

August in Lanna 2007, woodcut 76 x 56 cm.